

YU ISSN 0579-0263

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА
НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА СР МАКЕДОНИЈА

ГОД. XXII

СКОПЈЕ 1986

БРОЈ 1

Издавачки совет: претседател ДИМИТАР МИЦКОВСКИ, членови: КОСТА АЦИЕВСКИ НИСЕЛ БАЈРАМИ, ЦВЕТАН БЕЛИЧАНСКИ, СПАСЕ КУЉАН, ГАЛЕНА КУЦУЛОВСКА, НАУМ ДИМОВСКИ, СПАСКА МАНАСИЕВА-МЛАДЕНОВИК, ХРИСТО МЕЛОВСКИ, ВАСКА ПЕРЧИНКОВА, ТОДОР ТАЛЕСКИ, ГЛИГОР ТОДОРОВСКИ, ТОМО ТОМОСКИ, ДАНИЦА ХРИСТИК.

Редакција: ВЛАДО ИВАНОВСКИ, ВЛАДИМИР КАРТОВ, РИСТО КИРЈАЗОВСКИ, ВОИСЛАВ Д. КУШЕВСКИ, БРАНКО ПАНОВ

Главен и одговорен уредник: БРАНКО ПАНОВ

Секретар на редакцијата: МЕТОДИЈА МАНОЈЛОВСКИ

Издавач: Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична редакција, техничко уредување и коректура: ЈОВАН С. СТОЈАНОВСКИ

Насловна страница: БИСЕРКА ФИЛИПОВА

Адреса на редакцијата и на администрацијата — Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата и наведувањето на изворот. Списанието излегува двапати годишно. Ракописите не се враќаат. Годишна претплата за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 3.000 динари, за нечленови и институции 6.000 динари, за странство 10.000 динари и за ученици и студенти 1.200 динари.

Претплатата се уплатува на жиро сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје, Сојуз на друштвата на историчарите на СРМ — за „Историја“

Универзитетска печатница „Кирил и Методиј“ — Скопје

Тираж, 3 000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
СР МАКЕДОНИЈА

Год. XXII

Скопје 1986

Број 1

СОДРЖИНА

СТАТИИ — ПРИЛОЗИ

Бранко Панов , Климент Охридски и неговото сесловенско дело —	7
Гане Тодоровски , Зборникот на браќата Миладиновци и неговото значење за македонската култура (Кон 125-годишнината од неговото излегување) — — — — —	29
Коста Ациевски , Пелагонија во времето на Самуил и Гаврил Радомир — — — — —	37
Михајло Миноски , Некои согледувања за односот на руските дипломатски претставници во Скопје спрема настаните во Македонија од крајот на 1897 и почетокот на 1898 година — —	51
Димитар Димески , Создавањето на Македонската револуционерна организација и нејзината организациона поставеност (1893—1895) — — — — —	61
Манојл Пандевски , Последните години на Пере Тошев (Прилог кон политичката биографија) — — — — —	75
Александар Апостолов , Аграрната реформа и колонизацијата на Радовишко-струмичкиот регион меѓу двете светски војни — —	95
Владимир Картов , КПЈ во Македонија и Шпанската граѓанска војна — — — — —	109
Вера Весковиќ-Вангели , Прилог кон делувањето на членовите на Комунистичката партија на Југославија од Србија во Македонија во текот на Народноослободителната војна и револуцијата 1941—1945 — — — — —	119
Ристо Кирјазовски , Грчкото реакционерно законодавство во времето на Граѓанската војна (1945—1949) — — — — —	131
Кузман Георгиевски , Иселувањето и згрижувањето на децата-бегалци од егејскиот дел на Македонија во времето на Граѓанската војна (1946—1949 година) — — — — —	141

ОД КУЛТУРНОТО МИНАТО

Апостол Керамидчиев , Резултати од археолошкото рекогносцирање во Кратовско (1977—1978) — — — — —	159
Елица Манева , Средновековна некропола кај Базиликата Де во Хераклеја — — — — —	169

МАТЕРИЈАЛИ

Кузман Георгиевски , Еден необјавен документ-список на македонски деца кои се наоѓаат во Источно-европските земји —	201
Михајло Миноски , Два документи од 1899 година за тајната кореспонденција на Македонската револуционерна организација	229

НАСТАВА

- Иво Рендик — Миочевик**, Иновации во методиката на наставата по историја на факултетите (Пример од Филозофскиот факултет во Задар) — — — — — 235
- Воислав Д. Кушевски**, За едукативните вредности на Илинденските демонстрации во Прилеп 1940 година — — — — — 245

ОСВРТИ

- Воислав Д. Кушевски**, Осврт врз учебниците по историја за средното насочено образование работени според новите наставни планови и програми — — — — — 255

КРИТИКИ И ПРИКАЗИ

- А. Д.**, Напредното учителство во Македонија, Зборник на сеќавања за дејноста на напредното учителство во Македонија пред војната и за време на НОВ, „Просветно дело“, Скопје, 1985, стр. 369 — — — — — 263
- М. М.**, Русија и Босанско-херцеговачки устанак 1875—1878, Почетак рата на Балкану, Св. П, приредио Бранко Павиќевиќ Уредник акад. Божидар Глушчевиќ, Црногорска академија наука и уметности, Титоград 1986, 918 с. 8° — — — — — 266
- С. Ф.**, Стојан Киселиќовски КПГ и македонското национално прашање (1918—1940), Мисла, Скопје 1985 183 — — — — — 269
- М. З.**, Александар Матковски Македонскиот полк во Украина, Мисла, Скопје, 1985 година — — — — — 271
- Д. Д.**, Кузман Георгиевски — Саша Маркус, Матрина Попиванова, НИО „Студентски збор“, Скопје 1985 153 — — — — — 273
- Д. Д. Павле Митрески** Студентската колонија во Охрид (1938 — 1940), НИО „Студентски збор“, Скопје, 1985, 230 — — — 275

БИБЛИОГРАФИЈА

- Александар Трајановски**, Петти библиографски прилог за Егзархијата и нејзината дејност во Македонија (I) — — — — — 279
- Светозар Наумоски**, Библиографија на трудови од методиката на наставата по историја објавени во списанието „Настава и васпитање“ од Белград (1952—1986) — — — — — 290

ХРОНИКИ И СООПШТЕНИЈА

- Д. Д.**, Осврт за работата на XVIII Годишно собрание на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија — — — — — 295
- Д. Д.**, Реч на проф. д-р Д. Димески, раководител на ННСГ за историја на свеченоста посветена на 20 годишниот јубилеј на сп. „Историја“ и на акад. проф. д-р Стјепан Анголјак по повод 75-годишнината од животот и 50-годишната творечка дејност — — — — — 299

IN MEMORIAM

- Акад. Љубен Лапе (1910—1985) — — — — — 303

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ

СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ ШТО ГО ДИСТРИБУИРААТ СПИСАНИЕТО

CONTENTS

ARTICLES — CONTRIBUTIONS

Branko Panov , Clement of Ohrid and His Common Slavic Activity	7
Gane Todorovski , The Collection of Miladinov Broders and Its Significance Concerning Macedonian Culture — — — — —	29
Kosta Adžievski , Pelagonia During Samuil and Gavril Radomir — —	37
Mihajlo Minoski , Some Considerations Concerning the Attitude of Russian Consuls in Skopje Towards the Events in Macedonia from the End of 1897 and the Beginning of 1898 — — — — —	51
Dimitar Dimeski , The Creation of Macedonian Revolutionary Organization and its Organizational Foundation (1893—1895) — —	61
Manol Pandevski , Pere Tošev Last Years (A Contribution to His Political Biography) — — — — —	75
Aleksandar Apostolov , The Agrarian Reform and Colonisation of the Radoviš and Strumitsa Region Between the Two World Wars	95
Vladimir Kartov , The Organisation of KPY in Macedonia and the Spanish Civil War — — — — —	109
Vera Vesković—Vangeli , The Activity of Members of the Communist Party of Yugoslavia from Serbia in Macedonia During the People's Liberation War and Revolution Between 1941 and 1945 —	119
Risto Kirjazovski , The Greek Reactionary Legislature During the Civil War Between 1945 and 1949 — — — — —	131
Kuzman Georgievski , Emigration and Settling Down of Children—Refugees from the Aegean Part of Macedonia During the Civil War Between 1946 and 1949 — — — — —	141

FROM THE CULTURAL PAST

Apostol Keramidčiev , Results from the Archeological Investigation in the Region of Kratovo (1977—1978) — — — — —	159
Elica Maneva , Medieval Necropolis with the Basilica D in Heraclea	169

MATERIALS

Kuzman Georgievski , An Unpublished Document — A List of Macedonian Children Which Are in the East—European Countries —	201
Mihajlo Minoski , Two Documents of 1899 Concerning the Secret Correspondence of the Macedonian Revolutionary Organisation —	229

TEACHING

Ivo Rendić—Miočević , Inovations in the Method of Teaching in History at the Faculties (An Example from the Faculty of Philosophy of Zadar) — — — — —	235
Voislav D. Kuševski , About the Eucative Values of the Ilinden Demonstrations in Prilep of 1940 — — — — —	245

COMMENTS

Voislav D. Kuševski , A Review on the Textbooks in History For the High School Professional Education Prepared for the New Teaching Plans and Programmes — — — — —	255
---	-----

CRITICS AND BOOK REVIEWS

- A. D.**, The Advanced Teachers of Macedonia, A Collection of Memories Concerning the Advanced Teaching in Macedonia Before the War and During the PLW, „Prosvetno delo”, Skopje, 1985, pp. 369 — — — — — 263
- M. M.** Russia and the Bosnian and Hertsegovian Uprising Between 1875 and 1878, A Beginning of War in the Balkans, Vol. II, Prepared by Branko Pavičević, Editor Acad. Božidar Gluščević, Montenegroian Academy of Sciences and Arts, Titograd, 918 — 266
- S. F. Stojan Kiselinoski**, KPG and the Macedonian National Question (1918—1940), Misla, Skopje, 1985, pp. 183 — — — — — 269
- M. Z. Aleksandar Matkovski**, The Macedonian Regiment in Ukraina, Misla, Skopje, 1985 — — — — — 271
- D. D.**, Kuzman Georgievski — Saša Markus. Malina Popivanova, NIO „Studentski zbor”, Skopje, 1985, pp. 153 — — — — — 273
- D. D.**, Pavle Mitreski. The Student's Colony of Ohrid (1938—1940), NIO „Studentski zbor”, Skopje, 1985, 230 — — — — — 275

BIBLIOGRAPHY

- Aleksandar Trajanovski**, Fifth Bibliographic Contribution About The Exarchate and Its Activity in Macedonia (I) — — — — — 279
- Svetozar Naumoski**, Bibliography of Contributions from the Method of Teaching in History Published in the Review „Teaching and Education” (Nastava i Vaspitanje) from Belgrad (1952—1986) 290

CRONICLES AND INFORMATIONS

- D. D.**, A Raport from the XVIII Yearly Assembly of the Union of Associations of Historians of SR Macedonia — — — — — 295
- D. D.**, A Word of Prof. Dr D. Dimeski, Chief of the Department of History at the Solemnity Dedicated to the 20th Jubilee of the Review „History” (Istorija) and of Acad. Prof. Dr Stjepan Antoljak on the Ocassion of His 75th Anniversary and 50 years of Creative Activity — — — — — 299

IN MEMORIAM

- Academician Ljuben Lape (1910—1985)** — — — — — 303

A LIST OF COLLABORATORS

A LIST OF COLLABORATORS DISTRIBUTING THE REVIEW